

УДК 371.26:793.3

DOI <https://doi.org/10.34142/27091805.2025.6.02.02>**Алтухов Вадим**

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
хореографії ХНПУ імені Г.С. Сковороди,
Харків, Україна
email: vad.alt@hnpu.edu.ua

Покровська Олена

старший викладач кафедри хореографії
ХНПУ імені Г.С. Сковороди,
Харків, Україна
email: epokr@hnpu.edu.ua

Altukhov Vadym

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate
Professor of the Department of Choreography,
H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical
University, Kharkiv, Ukraine
email: vad.alt@hnpu.edu.ua

Pokrovska Olena

Senior lecturer of the Department of Choreography,
H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical
University, Kharkiv, Ukraine
email: epokr@hnpu.edu.ua

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ ОСВІТНІХ РЕЗУЛЬТАТІВ СТУДЕНТІВ-ХОРЕОГРАФІВ У КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Об'єкт. Стаття висвітлює теоретичні засади та практичні підходи до методичного оцінювання знань і професійних компетентностей студентів спеціалізації В6.03 «Хореографічне мистецтво» на прикладі класичного танцю. У центрі уваги – узгодження традиційних методів викладання з сучасними вимогами компетентнісної освіти, що передбачає інтеграцію інноваційних технологій, міждисциплінарних компонентів та об'єктивних критеріїв діагностики.

Методологія дослідження ґрунтується на компетентнісному та міждисциплінарному підходах. Використано теоретичні методи (аналіз, синтез, контент-аналіз) для вивчення джерел і визначення критеріїв оцінювання; емпіричні (педагогічне спостереження, аналіз навчально-виконавських робіт, експертне оцінювання) – для визначення рівня підготовленості студентів; а також моделювання – для розроблення структури критеріїв та індикаторів.

Наукова новизна полягає у систематизації критеріїв, показників і рівнів оцінювання відповідно до структури професійної компетентності виконавця. Уточнено зміст когнітивного, технологічного, художньо-образного та психофізичного компонентів як основи оцінки результатів навчання. Запропоновано модель підвищення валідності та об'єктивності педагогічної діагностики у виконавських дисциплінах.

Результати дали змогу визначити структуру професійної готовності студентів, що охоплює мотиваційну спрямованість, теоретичну обізнаність, володіння анатомо-фізіологічними основами руху та практичні виконавські навички. Встановлено важливість розвитку рефлексивних умінь для самооцінювання й корекції виконання. Доведено необхідність інтеграції міждисциплінарних компонентів (педагогіка танцю, анатомія, музикальність) та практико-орієнтованих форм підготовки – відкритих уроків, творчих показів, експертного оцінювання. Проаналізовано освітні модулі з техніки та методики класичного танцю, що включають структуровані вправи, комбінування рухів, тренінги музично-ритмічної координації та психофізичної підготовки. До ефективних методів віднесено техніко-лексичні вправи, імпровізаційні техніки, біомеханічні комплекси та цифрові інструменти відеоаналізу.

Висновки. Системний методологічний підхід доведено як ефективний інструмент об'єктивного оцінювання знань і компетентностей студентів спеціалізації В6.03 «Хореографічне мистецтво». Узагальнено структуру готовності майбутніх хореографів (мотиваційна, когнітивна, техніко- вико-

навська, художньо-образна та рефлексивна складові). Практичне значення полягає у стандартизації освітніх модулів, удосконаленні критеріїв та впровадженні єдиних підходів до атестації.

Перспективи подальших досліджень спрямовані на пошук нових цифрових інструментів моніторингу та адаптацію методичних матеріалів до сучасних міжкультурних і професійних вимог, що забезпечують інтеграцію української хореографічної школи у міжнародний освітній простір.

Ключові слова: хореографічна педагогіка, класичний танець, методичний підхід, професійна компетентність, традиції та інновації, виконавське майстерство, оцінка результатів навчання, критерії оцінки, систематизація методів оцінки.

METHODOLOGICAL BASIS OF ASSESSING EDUCATIONAL RESULTS OF STUDENT CHOREOGRAPHERS IN THE CONTEXT OF CLASSIC DANCE STUDY

Purpose of the study. The article highlights the theoretical foundations and practical approaches to methodological assessment of knowledge and professional competencies of students specializing in B6.03 «Choreographic Art», using classical dance as an example. The focus is on aligning traditional teaching methods with the modern requirements of competence-based education, which involves the integration of innovative technologies, interdisciplinary components, and objective diagnostic criteria.

Methods & methodology. The research methodology is based on competence-oriented and interdisciplinary approaches. Theoretical methods (analysis, synthesis, content analysis) were applied to study sources and define assessment criteria; empirical methods (pedagogical observation, analysis of academic and performance works, expert evaluation) were used to determine students' level of preparedness; and modeling was employed to develop the structure of criteria and indicators.

Scientific. The scientific novelty lies in the systematization of criteria, indicators, and levels of assessment in accordance with the structure of professional competence of the performer. The content of cognitive, technological, artistic-imagery, and psychophysical components was clarified as the basis for evaluating learning outcomes. A model was proposed to enhance the validity and objectivity of pedagogical diagnostics in performance disciplines.

Results. The results made it possible to define the structure of students' professional readiness, which includes motivational orientation, theoretical awareness, mastery of anatomical and physiological foundations of movement, and practical performance skills. The importance of developing reflective abilities for self-assessment and performance correction was established. The necessity of integrating interdisciplinary components (dance pedagogy, anatomy, musicality) and practice-oriented forms of training – open lessons, creative performances, expert evaluation – was substantiated. Educational modules on classical dance technique and methodology were analyzed, including structured exercises, movement combinations, training in musical-rhythmic coordination, and psychophysical preparation. Effective methods were identified as technical-lexical exercises, improvisational techniques, biomechanical complexes, and digital video analysis tools.

Conclusions. The systemic methodological approach has been proven as an effective tool for objective assessment of knowledge and competencies of students specializing in B6.03. The structure of future choreographers' readiness was generalized (motivational, cognitive, technical-performance, artistic-imagery, and reflective components). The practical significance lies in the standardization of educational modules, improvement of criteria, and implementation of unified approaches to certification.

Keywords: choreographic pedagogy, classical dance, methodological approach, professional competence, traditions and innovations, performance mastery, learning outcomes assessment, evaluation criteria, systematization of assessment methods.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасна система підготовки фахівців за спеціалізацією В6.03 «Хореографічне мистецтво» передбачає високий рівень засвоєння студентами теоретичних знань, методичних умінь та виконавської майстерності. Особливе значення має класичний танець, який виступає базовою складовою професійної хореографічної освіти. Водночас актуальною залишається проблема недостатньої узгодженості між традиційними моделями навчання та сучасними вимогами мистецької педагогіки, що орієнтується на компетентнісний підхід, інтеграцію інноваційних методик і використання науково обґрунтованих критеріїв оцінювання.

З огляду на динамічний розвиток хореографічного мистецтва, посилення міждисциплінарних взаємозв'язків та зростання ролі виконавських і педагогічних компетентностей, виникає потреба у перегляді й удосконаленні методичних підходів до оцінювання знань та практичних умінь студентів. Особливої актуальності ця проблема набуває у сфері класичного танцю, де високі технічні вимоги мають поєднуватися з художнім мисленням, музикальністю, пластичною культурою та усвідомленим виконанням руху.

Таким чином, наукова й практична значущість проблеми полягає у необхідності створення цілісної, науково обґрунтованої системи оцінювання, яка б відповідала сучасним професійним запитам хореографічної освіти, забезпечувала об'єктивність результатів та сприяла формуванню високого рівня компетентності майбутніх фахівців у галузі класичного танцю.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Аналіз сучасних українських наукових праць засвідчує зростання уваги до проблеми методичного оцінювання знань і професійних компетентностей студентів спеціальності «Хореографічне мистецтво», зокрема у сфері класичного танцю. У дослідженнях Л. Бондаренко (2021), Н. Станкевич (2019) та І. Козлової (2019) окреслено ключові методичні підходи до формування технічних умінь та виконавської майстерності. Автори наголошують на важливості поєднання традицій української та світової класичної балетної школи з новітніми педагогічними технологіями, що забезпечує цілісність

процесу професійної підготовки.

Вагомий внесок у розроблення проблематики оцінювання зробили О. Карась (2021), О. Шевчук (2020) та Н. Лиса (2020), які досліджують особливості компетентнісного підходу та принципи формування системи критеріїв оцінювання у мистецьких закладах освіти. Дослідники підкреслюють необхідність створення валідного й надійного інструментарію, що враховує технічний, музично-ритмічний, художньо-образний та емоційно-психологічний компоненти виконавської майстерності.

Теоретико-методологічні засади підготовки майбутніх фахівців мистецьких дисциплін висвітлено у колективній монографії під редакцією А. Омельченко (Бузова, Вовк, Філіпчук та ін., 2025). Автори обґрунтовують важливість системного підходу до оцінювання навчальних досягнень та підкреслюють роль стандартизації освітніх вимог відповідно до сучасних тенденцій мистецької освіти. Ефективна система оцінювання, на їхню думку, має враховувати індивідуальні творчі здібності студентів та специфіку хореографічної підготовки.

Проблеми фізичної, психофізіологічної та соматичної готовності майбутніх хореографів розкрито у працях І. Гуменюк (2020), О. Коновалової (2018) та Л. Дяченко (2019). Дослідники акцентують увагу на значенні анатомо-фізіологічних та медико-біомеханічних аспектів у викладанні класичного танцю, що є важливим елементом об'єктивного оцінювання виконавських можливостей студентів. Вони підкреслюють, що розвиток сили, витривалості, гнучкості та моторного контролю безпосередньо впливає на якість виконання й має бути інтегрованим у систему педагогічної діагностики.

Окремої уваги заслуговують дослідження Н. Зубченко (2015), Л. Галіцької (2021) та О. Михайлової (2019), у яких розглянуто моделі педагогічної діагностики та інструменти оцінювання результатів хореографічної підготовки. Їхні роботи спрямовані на якісний і кількісний аналіз, педагогічне спостереження, експертне оцінювання та самооцінку студентів.

Формулювання мети та завдань статті. Мета статті полягає в обґрунтуванні та аналізі методологічних засад оцінювання знань, умінь і професійних компетентностей студентів спеціалізації В6.03 «Хореографічне мистецтво»

на прикладі класичного танцю.

Завдання дослідження передбачають визначення ефективних критеріїв, показників і рівнів оцінювання, що відповідають сучасним вимогам хореографічної освіти та традиціям української класичної школи.

Виклад основного матеріалу. У педагогічній науці методичний підхід традиційно розглядається як сукупність способів впливу викладача на студентів, вибір яких визначається певною науковою концепцією, логікою організації та реалізації процесу навчання, виховання й розвитку. У сучасній практиці викладання дисциплін, пов'язаних із хореографічним виконавством, особливо у сфері класичного танцю, актуальною залишається проблема систематизації та структуризації методів оцінювання відповідно до цілеспрямованої логіки освітнього процесу. Відсутність чітко визначених критеріїв та показників, узгоджених із компетенціями, закріпленими державним стандартом, знижує ефективність оцінювання та робить його значною мірою суб'єктивним. Саме тому застосування методичного підходу в оцінюванні результатів навчання набуває особливого значення й може стати одним із дієвих рішень, що забезпечує об'єктивність та наукову обґрунтованість освітнього процесу.

Професійна компетентність у сфері хореографічного виконавства визначається як інтегральна характеристика підготовленості артиста, що поєднує теоретико-методичні знання, виконавську майстерність, досвід їх практичного застосування та розвинене емоційно-образне сприйняття танцю. Вона охоплює когнітивний компонент, який включає знання теорії та методики танцю, історії розвитку балетного й народного мистецтва, а також основ збереження здоров'я й профілактики травматизму в умовах виконавської діяльності; технологічний компонент, що передбачає володіння технікою танцю, виконавською майстерністю та здатністю до варіативної інтерпретації рухів; емоційно-особистісний компонент, який формує здатність до художнього самовираження та створення сценічного образу; фізичний і психосоматичний компонент, що характеризує рівень розвитку фізичних кондицій та психофізіологічної готовності до сценічних навантажень; а також компонент досвіду

виконавської діяльності, який забезпечує практичне закріплення майстерності через участь у репетиціях і виступах. Методологічно важливим є те, що всі ці компоненти розглядаються не ізольовано, а як взаємопов'язані елементи єдиної системи підготовки, де кожен з них інтегрується у процес навчання та виконавської практики. Рівні прояву компетентності визначаються за аналогією з етапами виконавської підготовки артистів балету й охоплюють початковий, середній та високий рівні, що дозволяє вибудовувати методику навчання поступово – від формування базових знань і навичок до досягнення високої майстерності. Критеріями оцінювання виступають рівень знань, технічна майстерність та розвиток фізичних і психосоматичних кондицій, які у сукупності забезпечують можливість об'єктивного вимірювання якості підготовки. Формування професійної компетентності виконавців класичного танцю охоплює не лише теоретичну та практичну підготовку, але й розвиток емоційно-особистісних якостей, що забезпечують цілісність художнього образу. Методологічно значущим є те, що виконавська підготовка виступає інтеграційним ядром, у якому поєднуються всі інші компоненти компетентності: технічна майстерність, розуміння лексичних особливостей народного й класичного танцю, здатність до художньо-образного втілення руху. Вона передбачає поєднання змісту навчання, методики викладання, мотивованої активності студентів та створення відповідних умов освітнього процесу, що у методологічному плані відповідає принципам системності, послідовності та практичної спрямованості. Її мета полягає у формуванні якісних рухових навичок, характерних для техніки класичного танцю, з урахуванням лексичних і регіональних особливостей, що дозволяє забезпечити спадкоємність традицій та водночас інтегрувати сучасні педагогічні технології. Таким чином, методологічний аспект полягає у тому, що професійна компетентність розглядається як результат цілісного педагогічного процесу, де поєднуються знання, практика, емоційно-образне наповнення та фізична підготовка, а сама система навчання вибудовується на принципах інтеграції, спадкоємності та інноваційності. Сучасні методи оцінювання якості навчання у виконавських дисциплінах ґрунтуються на

традиціях хореографічної освіти, де основними критеріями залишаються засвоєння техніки танцю та виразність виконання. Ці критерії й сьогодні визначають якість засвоєння знань за танцювальними дисциплінами, що підтверджує ключову роль виконавської підготовки у формуванні професійної компетентності.

Згідно з усталеною практикою, головною формою контролю є творчий показ – відкритий урок класичного танцю, під час якого студенти демонструють комбінації рухів відповідного рівня складності перед експертною комісією. Історично процес формування цієї системи бере початок ще з часів Ш.-Л. Дідло, а методичне оформлення було здійснено у 1928–1938 роках. Нині функціонує система сесійних та міжсесійних атестацій, що передбачає оцінювання за 100-бальною шкалою, де головним елементом залишається урок класичного танцю з виконанням програмних рухів, закріплених за певним

рівнем складності. Оцінювання здійснюється педагогічною комісією, до складу якої входять викладачі класичного танцю, балетмейстери провідних ансамблів та керівники колективів.

Така система забезпечує об'єктивність та високі стандарти підготовки, водночас зберігаючи спадкоємність традицій класичної школи. Студенти оцінюються з огляду на техніку виконання програмних рухів, точність і виразність лексики відповідно до художніх традицій класичного танцю.

Водночас процес оцінювання формується під впливом низки суб'єктивних чинників, що потребують подальшого наукового осмислення, адже саме вони визначають баланс між технічними вимогами та художньо-образним наповненням танцю, між стандартизованими критеріями та індивідуальними особливостями виконавця (див. таблицю 1).

Таблиця 1

Суб'єктивні фактори оцінки результативності навчання та джерела їх формування в хореографії

Фактор	Джерело формування
Особиста м'язова пам'ять, пов'язана з регулярним специфічним професійним навантаженням.	Період навчання у балетній школі, технікумі/училищі, щоденний клас у театрі.
Особистий учнівський досвід засвоєння елементів класичного танцю, досвід подолання труднощів у період навчання в балетній школі (технікумі/училищі), щоденний клас та виконавська практика у театрі.	Період навчання у балетній школі, технікумі/училищі, щоденний клас та виконавська практика у театрі.
Особистісні художньо-естетичні вистави: сім'я, балетна школа (технікум/училище), театр, концертний колектив, знаходження у професійному середовищі з усіма її аспектами.	Сім'я, ансамбль народного танцю, спеціалізоване училище/ЗВО, палац культури, колектив професійного ансамблю народного танцю, перебування у професійному середовищі зі всіма його аспектами.
Особисті уявлення про особливості техніки виконання рухів та методики викладання класичного танцю (балетна школа, технікум/училище, ВНЗ), педагогічний досвід.	Ліцей мистецтв, спеціалізованому училищу або ВНЗ, педагогічний досвід.
Особистий педагогічний досвід педагогічна робота в балетній школі (технікумі/училищі), театрі.	Педагогічна робота у ліцеї чи школі, училищі, ВНЗ.
Особисті уявлення про вимоги сучасного балетного театру виконавська практика в балетному театрі.	Виконавська практика у професійному ансамблі танцю, концертному колективі.
Особистий виконавський досвід виконавча практика у балетному театрі.	Виконавська практика у професійному ансамблі танцю.
Інші особистісні стани – життєве середовище, спосіб життя, вік та інші фактори.	Життєва среда, спосіб життя, вік та інші фактори.

Як свідчить аналіз, практично всі чинники, що впливають на процес оцінювання студентів у сфері хореографічної освіти, мають своє джерело у традиціях балету. Враховується багатогранний досвід взаємодії з цією сферою: навчання професії, виконавська практика, педагогічна діяльність, а також художньо-естетичний досвід роботи у професійних ансамблях народного танцю.

Таким чином, навіть за умов певної суб'єктивності, експертна оцінка прагне до максимальної об'єктивності, спираючись на багаторівневий професійний досвід. Перевірена часом традиційна процедура оцінювання знань у танцювальних дисциплінах залишається ефективною й сьогодні, а критерії та показники не втрачають актуальності. Водночас сучасні вимоги освіти й науки зумовлюють потребу їх уточнення, конкретизації та систематизації, що відкриває перспективу створення цілісної системи критеріїв і показників, тісно пов'язаних із традиційним структуруванням навчального матеріалу.

У класичній традиції навчання дидактичний матеріал структуровано за рівнями складності, які відповідають рокам навчання або етапам підготовки, що забезпечує поступовість і логічну послідовність формування рухових навичок. Технічні принципи класичного танцю – *aplomb*, виворотність, натягнутість, координація – визначають основні напрями розвитку виконавських умінь і виступають методологічними орієнтирами для побудови навчального процесу. До них належать володіння корпусом, поступове оволодіння виворотними рухами від елементарних до художньо-образних форм, виконання прямолінійних і кругових рухів ніг, стрибків, обертань, пальцевої техніки у жіночому класі, роботи рук, а також розвиток музичності й координації, що у комплексі формує цілісну систему виконавської підготовки.

Основні напрями розвитку рухових навичок простежуються крізь усі рівні складності – від перших елементарних *pas* до віртуозних художніх форм, проходячи через характерні етапи освоєння техніки: оволодіння завершеною формою елемента, традиційне комбінування, прискорення темпу, переведення у пози, виконання на напівпальцях, застосування елементів *en tournent*. Така послідовність не лише

забезпечує поступове ускладнення рухів, але й створює методологічну основу для оцінювання, адже кожен етап розвитку навичок має свої критерії та показники якості засвоєння знань.

Незважаючи на провідну роль традиційних критеріїв – техніки танцю та виразності виконання – сучасні державні стандарти вищої освіти, зокрема напряду «Народна художня культура», вимагають формування компетентностей, пов'язаних не лише з виконавською майстерністю, але й із педагогікою танцю, що розширює методологічний спектр оцінювання. Це зумовлює необхідність доповнення критеріїв показниками, які характеризують засвоєння методичних прийомів викладання, здатність студентів до педагогічної інтерпретації рухів, уміння пояснювати й демонструвати технічні елементи, а також інтегрувати їх у навчальний процес. Таким чином, сучасна система оцінювання у хореографічній освіті має поєднувати спадкоємність класичної школи з інноваційними методичними підходами, що забезпечує цілісність, об'єктивність та відповідність сучасним освітнім стандартам. Технології, які застосовуються для визначення якості засвоєння знань студентами, здебільшого орієнтовані на критерій «техніка танцю», і його домінування є закономірним, адже виконавська підготовка становить базовий компонент професійної компетентності. Проте сучасна вища освіта передбачає ширше розуміння компетентності, де виконавська майстерність розглядається лише як частина загальної підготовленості випускника.

Методологічний підхід до оцінювання означає орієнтацію на вимоги державного стандарту та відбір найбільш ефективних методів оцінки, що враховують як технічні, так і педагогічні аспекти, забезпечуючи системність та об'єктивність процесу контролю.

Традиційний підхід пропонує експертну оцінку як основний інструмент контролю, і цей метод, перевірений часом, довів свою ефективність, хоча й не позбавлений суб'єктивності. Формування думки експертів відбувається під впливом низки чинників: особистого досвіду навчання професійним навичкам, сценічної діяльності, педагогічної практики, естетичних уподобань, більшість із яких прямо чи опосередковано пов'язані з професійним середовищем,

що забезпечує прагнення оцінки до точності та об'єктивності. Саме тому методи експертної оцінки та педагогічного спостереження залишаються актуальними й сьогодні, але методологічно важливим є їхня стандартизація через чітко визначені показники, структуровані відповідно до рівнів складності виконавської підготовки. Відповідно до методичного підходу, необхідно розробити систему критеріїв та показників, що відображають етапи опанування танцювальних дисциплін, адже кожен рівень складності задає власне розуміння одного й того ж критерію та потребує застосування різних показників. Так, на початковому етапі критерій «техніка танцю» може визначатися показниками «вираженість спеціальних фізичних кондицій (виворотність, натягнутість, гнучкість)», «володіння базовими елементами класичного танцю», «постановка рук», «постановка стрибка», тоді як на наступних етапах доцільно застосовувати показники «володіння прийомами виконання традиційних комбінацій» та «здатність до передачі художнього забарвлення рухів».

У кінцевому підсумку система критеріїв і показників має відображати процес формування компетентностей, визначених державним освітнім стандартом, що методологічно забезпечує узгодженість між навчальними цілями та результатами. У практиці оцінювання традиційно застосовується технологія послідовного виконання творчих завдань та система комбінованих опитувань, проте нині вона потребує уточнення й приведення у відповідність до етапів опанування дисципліни, щоб стати технологією у повному розумінні цього поняття, а не набором окремих завдань, слабо пов'язаних між собою. Лише у такому випадку технології зможуть виконувати роль методологічного стрижня, що структурує фонди оцінювальних засобів, забезпечує цілісність процесу формування професійної компетентності майбутніх хореографів та відповідає принципам системності, послідовності й практичної спрямованості.

Висновки. Проведене дослідження засвідчило, що сучасна система оцінювання знань і професійних компетентностей студентів спеціалізації В6.03 «Хореографічне мистецтво» перебуває на етапі, коли вона потребує суттєвого оновлення та методичного переосмислення. Найбільш гостро ця проблема проявляється у

дисципліні «Класичний танець», яка є фундаментальною складовою хореографічної освіти та формує цілісний комплекс технічних, художньо-образних, музично-ритмічних і психофізичних якостей виконавця. Використання застарілих методів оцінювання, що не відповідають сучасним педагогічним і професійним вимогам, ускладнює процес об'єктивної діагностики навчальних досягнень студентів і стримує розвиток компетентнісної моделі освіти у сфері хореографії.

Поглиблений аналіз підтвердив, що ефективна система оцінювання має поєднувати традиції української класичної балетної школи з інноваційними педагогічними технологіями, які забезпечують комплексний підхід до визначення рівня сформованості компетентностей. Така система повинна включати чітко визначені критерії, валідні показники та диференційовані рівні оцінювання, що дозволяють охопити не лише технічну майстерність у виконанні рухів класичного танцю, але й теоретичні знання, методичні навички, здатність до художнього осмислення танцю, музикальність, пластичну культуру та емоційно-особистісну виразність студента. Важливо наголосити, що сучасний підхід до оцінювання має стимулювати студентів не лише до механічного відтворення техніки, а й до усвідомленого, творчого виконання, що є ознакою високого рівня професійної компетентності.

Отримані результати підтвердили, що впровадження структурованої, науково обґрунтованої моделі оцінювання у процес підготовки студентів з класичного танцю є стратегічно важливим напрямом модернізації мистецької освіти. Такий підхід сприяє підвищенню об'єктивності оцінки, забезпечує прозорість і чіткість освітнього процесу, створює умови для формування високого рівня виконавської та педагогічної компетентності майбутніх фахівців-хореографів. Крім того, інтеграція інноваційних методик оцінювання дозволяє адаптувати освітній процес до сучасних культурних, соціальних і професійних викликів, що у перспективі сприятиме розвитку конкурентоспроможних кадрів для сфери хореографічного мистецтва, а також зміцненню міжкультурної комунікації у галузі виконавства класичного танцю.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Андрощук, Л. (2022). Еволюція класичного танцю в контексті розвитку танцівника та спортсмена. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*, (2), 54–58. <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2022.2.54-58>
- Бігус, О. (2021). Сучасні тенденції хореографічної освіти в Україні. *Танцювальні студії*, 4(2), 154–161. <https://doi.org/10.31866/2616-7646.4.2.2021.249296>
- Благова, Т. О. (2018). Формування професійних компетентностей балетмейстера-педагога у структурі вищої хореографічної освіти: теоретичний аспект. *Zhytomyr Ivan Franko State University Journal. Pedagogical Sciences*, (3(94)), 21–26. [https://doi.org/10.35433/pedagogy.3\(94\).2018.21-26](https://doi.org/10.35433/pedagogy.3(94).2018.21-26)
- Благова, Т. (2022). Неперервність як провідна тенденція розвитку хореографічної освіти в Україні. *Естетика і етика педагогічної дії*, (25), 147–158. <https://doi.org/10.33989/2226-4051.2022.25.256664>
- Бондаренко, Л. (1985). *Методика хореографічної роботи в школі і позашкільних закладах*. Київ : Музична Україна, 224 с.
- Бузова, О. Д., Вовк, М. П., Філіпчук, Н. О. та ін. (2025). Теоретико-методологічні аспекти фахової підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін: здобутки, проблеми та перспективи (А. І. Омельченко, ред.). *Liha-Pres*. <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/book/365>
- Демещук, А., Курілов, Д., & Ятченко, Н. (2025). Педагогічні стратегії формування сценічної виразності у студентів-хореографів. *Вісник науки та освіти*, (10(40)), 1541–1554. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10\(40\)-1541-1554](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10(40)-1541-1554)
- Квецько, О. Я. (2021). Принципи хореографічної освіти в початкових мистецьких закладах. *Вісник НАКККіМ*, (4), 113–117. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2021.250269>
- Котов, В. (2023). Формування професійної компетентності педагога-хореографа. *Професійна педагогічна освіта*, 19, 90–98. <https://doi.org/10.31865/2414-9292.19.2023.285673>
- Лань, О., Кшен, К., & Іванова, Я. (2022). Особливості педагогічної роботи керівника зразкового хореографічного колективу. *Молодий вчений*, 8(108), 55–58. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-8-108-13>
- Лупак, Н., Макода, С., Бідюк, Д., Майданюк, І., & Денисенко, А. (2024). Розвиток хореографічної освіти в Україні: традиції, новітні тенденції та перспективи. *Вісник науки та освіти*, (11(29)), 1352–1363. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-11\(29\)-1352-1363](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-11(29)-1352-1363)
- Омельяненко, К. А. (2023). Значення класичного танцю у розвитку сучасної хореографії. *Слобожанські мистецькі студії*, (2), 15–18. <https://doi.org/10.32782/art/2023.2.3>
- Перова, Г. (2018). Сучасні вимоги до викладання класичного танцю у вищих навчальних мистецьких закладах. *Молодий вчений*, 2(54), 152–155. <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5077/4983>
- Сосіна, В. В. (2020). Особливості хореографічної підготовки в спорті. *Танцювальні студії*, 3(1), 75–84. <https://doi.org/10.31866/2616-7646.3.1.2020.203958>
- Таранцева, О. (2022). Дидактична модель викладання класичного танцю у фаховій підготовці майбутніх хореографів. *Педагогічні науки: теорія і практика*, 80, 120–126. <https://doi.org/10.33989/2524-2474.2022.80.278221>
- Хващевська, О., & Котов, В. (2024). Теоретичні аспекти розвитку вищої хореографічно-педагогічної освіти в Україні. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*, (20), 64–73. <https://doi.org/10.31865/2414-9292.20.2023.296628>

Надійшла до редакції / Received: 26.09.2025
Рекомендовано до друку / Accepted: 03.11.2025

REFERENCES

- Androshchuk, L. (2022). Evoliutsiia klasychnoho tantsiu v konteksti rozvytku tantsivnyka ta sportsmena [The evolution of classical dance in the context of the development of a dancer and athlete]. *Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia i sportu*, (2), 54–58. <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2022.2.54-58> [in Ukrainian]
- Bihus, O. (2021). Suchasni tendentsii khoreorafichnoi osvity v Ukraini [Contemporary trends in choreographic education in Ukraine]. *Tantsiuvalni studii*, 4(2), 154–161. <https://doi.org/10.31866/2616-7646.4.2.2021.249296> [in Ukrainian]
- Blahova, T. O. (2018). Formuvannia profesiinykh kompetentnostei baletmeistera-pedahoha u strukturi vyshchoi khoreorafichnoi osvity: teoretychnyi aspekt. *Zhytomyr Ivan Franko State University Journal. Redagogical Sciences*, (3(94)), 21–26. [https://doi.org/10.35433/pedagogy.3\(94\).2018.21-26](https://doi.org/10.35433/pedagogy.3(94).2018.21-26) [in Ukrainian]
- Blahova, T. (2022). Neperervnist yak providna tendentsiia rozvytku khoreorafichnoi osvity v Ukraini [Continuity as a leading trend in the development of choreographic education in Ukraine]. *Estetyka i etyka pedahohichnoi dii*, (25), 147–158. <https://doi.org/10.33989/2226-4051.2022.25.256664> [in Ukrainian]
- Bondarenko, L. (1985). *Metodyka khoreorafichnoi roboty v shkoli i pozashkilnykh zakladakh* [Methods of choreographic work in schools and extracurricular institutions]. Kyiv: Muzychna Ukraina, 224 s. [in Ukrainian]
- Buzova, O. D., Vovk, M. P., Filipchuk, N. O., ta in. (2025). Teoretyko-metodolohichni aspekty fakhovoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv mystetskykh dystsyplin: zdobutky, problemy ta perspektyvy [Theoretical and methodological aspects of professional training of future teachers of art disciplines: achievements, problems and prospects] (A. I. Omelchenko, red.). *Liha-Pres*. <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/book/365> [in Ukrainian]
- Demeshchuk, A., Kurilov, D., & Yatchenko, N. (2025). Pedahohichni stratehii formuvannia stsenichnoi vyraznosti u studentiv-khoreorafiv [Pedagogical strategies for developing stage expressiveness in choreography students]. *Visnyk nauky ta osvity*, (10(40)), 1541–1554. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10\(40\)-1541-1554](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10(40)-1541-1554) [in Ukrainian]
- Kvetsko, O. Ya. (2021). Pryntsypy khoreorafichnoi osvity v pochatkovykh mystetskykh zakladakh [Principles of choreographic education in primary art institutions]. *Visnyk NAKKKiM*, (4), 113–117. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2021.250269> [in Ukrainian]
- Kotov, V. (2023). Formuvannia profesiinoi kompetentnosti pedahoha-khoreografa [Formation of professional competence of the dance teacher]. *Profesiina pedahohichna osvita*, 19, 90–98. <https://doi.org/10.31865/2414-9292.19.2023.285673> [in Ukrainian]
- Lan, O., Kshen, K., & Ivanova, Ya. (2022). Osoblyvosti pedahohichnoi roboty kerivnyka zrazkovoho khoreorafichnogo kolektyvu [Features of pedagogical work of the leader of an exemplary choreographic ensemble]. *Molodyi vchenyi*, 8(108), 55–58. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-8-108-13> [in Ukrainian]
- Lupak, N., Makoda, S., Bidiuk, D., Maidaniuk, I., & Denysenko, A. (2024). Rozvytok khoreorafichnoi osvity v Ukraini: tradytsii, novitni tendentsii ta perspektyvy [Development of choreographic education in Ukraine: traditions, new trends and prospects]. *Visnyk nauky ta osvity*, (11(29)), 1352–1363. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-11\(29\)-1352-1363](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-11(29)-1352-1363) [in Ukrainian]
- Omelianenko, K. A. (2023). Znachennia klasychnoho tantsiu u rozvytku suchasnoi khoreografii [The importance of classical dance in the development of modern choreography]. *Slobozhanski mystetski studii*, (2), 15–18. <https://doi.org/10.32782/art/2023.2.3> [in Ukrainian]
- Perova, H. (2018). Suchasni vymohy do vykladannia klasychnoho tantsiu u vyshchyykh navchalnykh mystetskykh zakladakh [Modern requirements for teaching classical dance in higher art institutions]. *Molodyi vchenyi*, 2(54), 152–155. <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5077/4983> [in Ukrainian]
- Sosina, V. V. (2020). Osoblyvosti khoreorafichnoi pidhotovky v sporti [Features of choreographic training in sports]. *Tantsiuvalni studii*, 3(1), 75–84. <https://doi.org/10.31866/2616-7646.3.1.2020.203958> [in Ukrainian]
- Tarantseva, O. (2022). Dydaktychna model vykladannia klasychnoho tantsiu u fakhovii pidhotovtsi maibutnikh khoreorafiv [Didactic model of teaching classical dance in professional training of future choreographers]. *Pedahohichni nauky: teoriia i praktyka*, 80, 120–126. <https://doi.org/10.33989/2524-2474.2022.80.278221> [in Ukrainian]
- Khvashchevska, O., & Kotov, V. (2024). Theoretical aspects of the development of higher choreographic and pedagogical education in Ukraine. *Professionalism of the Teacher: Theoretical and Methodological Aspects*, (20), 64–73. <https://doi.org/10.31865/2414-9292.20.2023.296628> [in Ukrainian]